

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3To/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818010377
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Halkociová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8818010377.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Moniky Halkociovej a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 27.05.2021, v trestnej veci obžalovaného E. X., pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/64/2018 zo dňa 27.01.2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. poriadku z r u š u j e rozsudok okresného súdu v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovaný E. X., nar. XX.XX.XXXX L. Q., trvale bytom
K., I. X/XX,

je vinný, že

- dňa 22.11.2016 v čase okolo 13.00 hod. sa s nezisteným osobným motorovým vozidlom na chodníku pri novinovom stánku na Sídlišku II. vo Vranove nad Topľou pristavil pri B.O. Y., nar. XX.XX.XXXX, o ktorej zjavne vedel, že sa jedná o osobu staršiu ako 60 rokov, ktorú oslovil s tým, že potrebuje peniaze na operáciu pre kamaráta, ktorý mal dopravnú nehodu, na čo mu menovaná uviedla, že mu môže dať najviac 200,- eur, následne ju vzal do tohto vozidla a spolu s neznámym mužom, ktorý šoféroval vozidlo, ju odviezli pred nemocnicu vo Vranove nad Topľou, kde pred ňou obžalovaný E. X. vo vozidle nahlas s niekým telefonoval ohľadom údajnej operácie, následne potom, ako B. Y. uviedla, kde býva, ju odviezli k nej domov na ul. Hronského 1147/17 vo Vranove nad Topľou, kde menovaná vystúpila z vozidla a povedala nech počkajú, že sa o chvíľu vráti a donesie peniaze, pričom po tom, ako vyšla hore po schodoch rodinného domu do miestnosti jedálne a vybrala zo skrine tam odloženú obálku s peniazmi, sa otočila a obžalovaný E. X. stál hneď tesne za ňou, pričom si vôbec nevšimla ani nepočula, kedy vošiel dnu a vyšiel hore po schodoch, kde jej následne bez použitia násillia a bez slov vytrhol z ruky obálku s peniazmi a ihneď rýchlym pohybom vyšiel von z domu a odišiel vozidlom preč, pričom predtým jej ešte zanechal plátennú čiernu kapsičku, v ktorej mali byť doláre a túto nemala otvárať, ale až po jeho odchode, čím takto už nebohej poškodenej B. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX L. L. V.. B.. spôsobil škodu odcudzením finančnej hotovosti vo výške 3.800,- eur,

t e d a

neoprávnene vnikol do obydllia iného, prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a taký čin spáchal na veci, ktorú ma iný pri sebe a spôsobil tak väčšiu škodu,

č í m s p á c h a l

prečin porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zákona účinného do 31.07.2019.

Z a t o m u u k l a d á :

Podľa § 212 ods. 3 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona, § 38 ods. 4 Tr. zákona, § 37 písm. h) Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodených R. Y., V.. XX.XX.XXXX, bytom L. V. B., P. XXXX/X a Q. T., V.. XX.XX.XXXX, bytom H.D., V. XXX/XX s nárokom na náhradu škody o d k a z u j e na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal súd prvého stupňa obžalovaného E. X. vinným zo zločinu porušovanie domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zákona účinného do 31.07.2019 na tom skutkovom základe, že

- dňa 22.11.2016 v čase okolo 13.00 hod. sa s nezisteným osobným motorovým vozidlom na chodníku pri novinovom stánku na Sídlišku II vo Vranove nad Topľou pristavil pri B. Y., nar. XX.XX.XXXX, o ktorej zjavne vedel, že sa jedná o osobu staršiu ako 60 rokov, ktorú oslovil s tým, že potrebuje peniaze na operáciu pre kamaráta, ktorý mal dopravnú nehodu, na čo mu menovaná uviedla, že mu môže dať najviac 200,- eur, následne ju vzal do tohto vozidla a spolu s neznámym mužom, ktorý šoféroval vozidlo, ju odviezli pred nemocnicu vo Vranove nad Topľou, kde pred ňou obžalovaný E. X. vo vozidle nahlas s niekým telefonoval ohľadom údajnej operácie, následne potom ako B. Y. uviedla, kde býva, ju odviezli k nej domov na ul. X.X. XXXX/XX L. L. V. B., kde menovaná vystúpila z vozidla a povedala nech počkajú, že sa o chvíľu vráti a donesie peniaze, pričom po tom ako vyšla hore po schodoch rodinného domu do miestnosti jedálne a vybrala zo skrine tam odloženú obálku s peniazmi sa otočila a obžalovaný E. X. stál hneď tesne za ňou, pričom si vôbec nevšimla ani nepočula, kedy vošiel dnu a vyšiel hore po schodoch, kde jej následne bez použitia násillia a bez slov vytrhol z ruky obálku s peniazmi a ihneď rýchlym pohybom vyšiel von z domu a odišiel vozidlom preč, pričom predtým jej ešte zanechal plátennú čiernu kapsičku, v ktorej mali byť doláre a túto nemala otvárať, ale až po jeho odchode, čím takto už nebohej poškodenej B. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX L. L. V. B.. spôsobil škodu odcudzením finančnej hotovosti vo výške 3.800,- eur.

Za to mu súd uložil podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona, § 38 ods. 4 Tr. zákona, § 37 písm. h) Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodených R. Y.Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. V. B., P. XXXX/X a Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., V. XXX/XX, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote obžalovaný E.L. X. odvolanie, a to bezprostredne po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a po poučení o možnosti podať opravný prostriedok, ktoré dodatočne prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil. V písomnom odôvodnení odvolania uviedol, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu považuje za nedostatočne odôvodnené a založené na nesprávnom skutkovom posúdení veci. Ďalej uviedol, že prevažná časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa venuje predchádzajúcim odsúdeniam obžalovaného, pričom prejednávánemu skutku a vyhodnoteniu dôkazov sa konajúci súd zaoberal len v minimálnej miere. Je neprípustné a neakceptovateľné, aby súd dôkaznú núdzu v tomto konaní zahmlieval a dôkazy suploval práve poukazovaním na predchádzajúce odsúdenia. Dôkazy svedčiacie v prospech obžalovaného, podľa jeho názoru, výrazne prevažujú nad dôkazmi, ktoré obžalovaného zo skutku usvedčujú, pričom súd dôkazy hodnotil jednostranne, výlučne v jeho neprospech a dostatočným spôsobom neodôvodnil, z akého dôvodu neprihliadol na dôkazy, ktoré vinu obžalovaného spochybňujú, resp. vyvracajú. Súd je

pri hodnotení dôkazov povinný postupovať v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov uvedenej v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Dôkazný postup je potrebné vyčerpávajúcim spôsobom popísať a logicky i vecne presvedčivým spôsobom zdôvodniť. Niet sporu o tom, že procesné predpisy ponechávajú hodnotenie vykonaných dôkazov na voľnú úvahu súdu prvého stupňa, avšak voľná úvaha nemôže byť absolútna a nesmie byť prejavom ľubovôle, resp. svojvôle. Vykonané dôkazy súdu prvého stupňa nesmie hodnotiť jednostranne, len v neprospech obžalovaného. Ďalej odvolateľ uviedol, že jediným relevantným dôkazom, o ktorý súd oprel svoje rozhodnutie o vine, sú závery posudku z odboru prírodovedného skúmania a kriminalistickej identifikácie, odvetvie kriminalistickej biológie a genetickej analýzy o zistenej DNA obžalovaného na náprsnej taške a na papieriku v predmetnej taške. Uvedený dôkaz však preukazuje jedine to, že obžalovaný sa tejto náprsnej tašky a jeho obsahu dotkol (ktorú skutočnosť obžalovaný ani nepoprel a podal vysvetlenie, ako sa jeho DNA na predmetnú tašku dostala), ale v žiadnom prípade nedokazuje, že sa predmetného trestného činu dopustil. V tejto súvislosti poukázal na výpoveď znalcov na hlavnom pojednávaní, ktorí uviedli, že vo všeobecnosti platí, že nie je možné určiť čas, kedy bola daktyloskopická stopa vytvorená. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd uvádza, že "...aj keby súd uveril, že sa jedná o kapsu totožnú s tou, ktorú mal obžalovaný stratiť na kúpalisku, pokiaľ sa týka jej obsahu a teda papierov, ktoré mohli byť jej obsahom v čase jej odcudzenia obžalovanému, keď sám obžalovaný takýto obsah neuvádzal..." Aj na tomto mieste podľa odvolateľa vidno "do očí bijúcu" úpornú snahu súdu hodnotiť dôkazy v neprospech obžalovaného. Odvolateľ pokladá za absurdné očakávať, aby si obžalovaný pamätal na úplne presný obsah tašky, ktorá mu bola odcudzená a na základe toho, že si nepamätal, že tam mal nejaké papieriky, vyhodnotiť jeho výpoveď ako nepravdivú. Jeden nepriamy dôkaz nestačí k preukázaniu dokazovanej skutočnosti. K tomu by muselo byť k dispozícii viacero nepriamych dôkazov, nakoľko nepriamy dôkaz má svoju hodnotu len v spojení s inými dôkazmi. Nepriame dôkazy vedúce k dôvodnému podozreniu voči obžalovanému, ktoré však nevylučujú reálnu možnosť, že páchatelom trestného činu mohla byť aj iná osoba, nie sú dostatočným podkladom pre uznanie viny obžalovaného (R 38/1970 - L). V danom prípade však žiadne iné nepriame dôkazy neboli v konaní zabezpečené a je zrejmé, že nájdená DNA nie je dôkazom, ktorý by jednoznačne a bez pochybností dokazoval, že skutok spáchal obžalovaný. Odvolateľ má za to, že pokiaľ za daného dôkazného stavu mal súd pochybnosti o vine obžalovaného, výpoveď poškodenej B. Y. vedie k jednoznačnému záveru, že obžalovaný nie je ten, ktorý skutok spáchal. Poškodená páchatela riadne opísala, avšak tento opis nezodpovedá popisu obžalovaného. Súd túto skutočnosť odôvodnil tak, že to súvisí s vekom poškodenej a obavou o svoj život, čo je možné z jej vyjadrenia cítiť. Aj v tomto prípade ide, podľa odvolateľa, o nezákonné vyhodnocovanie dôkazov zo strany súdu, ktorý dôkazy hodnotil v zásade jednostranne, v neprospech obžalovaného, čo je v rozpore so základnými zásadami a princípmi trestného práva. V prípade, keby si poškodená na páchatela nepamätala, bolo by možné dôvodiť vysokým vekom poškodenej. Avšak to nie je tento prípad. Poškodená si na páchatela aj napriek jej pokročilému veku pamätala a riadne ho opísala. Avšak poškodená opísala bez akýchkoľvek pochybností inú osobu, ako obžalovaného. Poškodená jednoznačne uviedla, že páchatel rozprával čisto po slovensky, ako sa však konajúci súd mohol presvedčiť, obžalovaný rozpráva nespisovne so silným prízvukom. Navyše, poškodená obžalovaného v rámci rekognície neopoznala, čo je ďalším dôkazom, že obžalovaný nie je ten, ktorý sa prejednávaného skutku dopustil. Vzhľadom na zdravotné ťažkosti obžalovaného, ktoré mal v tom čase a ktoré pretrvávajú až do súčasnosti, je podľa odvolateľa tiež málo pravdepodobné, až nemožné, aby sa obžalovaný dokázal tak, ako to uviedla poškodená, bez toho, aby to zaregistrovala, dostať k nej po schodoch tak nepozorovane, ako to uviedla. Konajúci súd na jednej strane nemal absolútne žiadnu pochybnosť o pravdivosti výpovedi poškodenej vo vzťahu k jej tvrdeniu ohľadom výšky odcudzenej čiastky a rovnako nemal žiadnu pochybnosť vo vzťahu k opisu poškodenej, ako sa mal skutok stať. Súd spochybnil len tú časť výpovede poškodenej, ktorá svedčí v prospech obžalovaného. Nie je zrejmé, z akého dôvodu sa súd v rámci odôvodnenia nevysporiadal s výpoveďou poškodenej ako celku, túto svojvoľne bez akéhokoľvek akceptovateľného dôvodu rozdelil na pravdivú časť a časť, ktorej neuveril z dôvodu pokročilého veku poškodenej. Takéto hodnotenie výpovede poškodenej považuje odvolateľ zo strany konajúceho súdu za účelové a svojvoľné v snahe preukázať spáchanie trestného činu obžalovaným. Pri zisťovaní skutkového stavu okrem požiadavky určujúcej rozsah a predmet dokazovania, je prioritná požiadavka týkajúca sa kvality skutkových zistení. Pokiaľ ide o kvalitu skutkových zistení, potom skutkový základ rozhodnutia musí byť zistený mimo dôvodnú pochybnosť, nestačí iba zistenie pravdepodobnosti. V danom smere platí pravidlo, že nedokázaná vina má v rozhodnutí súdu taký istý význam, ako dokázaná nevina. V tejto súvislosti poukázal na právnu vetu z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 oš 4/2009 zo dňa 19.11.2009, v zmysle ktorej, zásada náležitého zistenia skutkového stavu vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, a nie iba o nejakú pravdepodobnosť. Tam, kde nie je

možné bezpečne určiť, ktorá z variant skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, volí súd po vyčerpaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov tú, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia. Vo svetle uvedených skutočností odvolateľ zdôraznil, že na preukázanie viny obžalovaného, súhrn priamych a nepriamych dôkazov musí tvoriť logickú, ničím nenarušenú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Vykonané dôkazy musia jednoznačne a s najvyšším stupňom istoty preukazovať, že skutok uvedený v obžalobe sa stal, a že práve obžalovaný je skutočne osobou, ktorá sa žalovaného skutku dopustila. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností o tom, či sa obžalovaný žalovaného skutku dopustil, je potrebné tieto pochybnosti vykladať v jeho prospech v zmysle zásady in dubio pro reo a nie naopak. Ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok. Podľa odvolateľa, súd prvého stupňa pochybil, keď uznal obžalovaného za vinného na podklade nedostatočných dôkazov a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. S poukazom na všetko vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí podľa § 285 písm. c) Tr. poriadku, alternatívne vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie, teda výroky o vine, o treste a o náhrade škody, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je sčasti dôvodné.

V posudzovanej trestnej veci vykonal súd prvého stupňa dokazovanie v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku pre náležité zistenie skutkového stavu nevyhnutné. Aj podľa názoru krajského súdu, vzhľadom na vykonané dôkazy, bolo v posudzovanej veci preukázané, že skutok tak, ako ho prvostupňový súd ustálil, sa stal a tento spáchal obžalovaný E. X..

Obžalovaný síce poprel spáchanie skutku, keď uviedol, že on sa skutku nedopustil, vo Vranove nad Topľou predtým nebol, až u advokáta a na výsluchu na polícii v tejto trestnej veci. K tomu, ako sa jeho DNA stopy mohli nájsť na kapsičke, ktorú dal poškodenej páchatel', obžalovaný uviedol v prípravnom konaní, že takúto kapsičku stratil alebo mu ju ukradli na kúpalisku pri Rimavskej Sobote, na hlavnom pojednávaní dodal, že takéto taštičky pred 5- 6 rokmi predával na trhu v Maďarsku.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie v otázke viny obžalovaného opieral predovšetkým o výpoveď svedkyne poškodenej B. Y. z prípravného konania, keďže svedkyňa dňa 12.11.2018 zomrela. Poškodená v čase skutku mala 79 rokov, v prípravnom konaní uviedla, že keď okolo 13.00 hod. vyšla z kostola vo Vranove nad Topľou, oslovil ju cestou domov muž vo veku asi 20 rokov, pri druhom výsluchu uviedla, že mal okolo 27 rokov, s tým, že jeho kamaráti mali nehodu s kamiónom a budú ich operovať v nemocnici, keď zaplatia peniaze, pýtal od nej aspoň 200,- eur, ona mu povedala, že toľko nemá a sadla si k nemu do auta, ktoré riadil ďalší muž, ktorý nič nehovoril. Išli s ňou k jej domu, ona povedala, aby počkali vonku, ten, ktorý s ňou komunikoval, však vošiel za ňou, ani nevedela kedy, dal jej čiernu kapsičku s tým, že sú v nej doláre, aby si ich potom zmenila, povedala mu, aby počkal dole, ona vyšla na poschodie a keď vybrala obálku s peniazmi, kde mala 4.000,- eur, vybrala z nej 200,- eur, ten muž za ňou nepozorovane vyšiel hore a obálku jej vytrhol z ruky a ušiel preč, vzal jej 3.800,- eur. Mala strach, nikde to neoznámila, až keď jej večer volal syn, všetko mu povedala, syn privolať políciu a tam odovzdala kapsičku.

Výpoveď poškodenej je potom v súlade aj so zápisnicou o vydaní veci zo dňa 22.11.2016, kedy poškodená vydala polícii čiernu kapsičku, v ktorej sa nachádzali igelitové vrecká a 22 ks papiera formátu A4, pričom zo záveru znaleckého posudku KEÚ PZ odboru prírodovedného skúmania a kriminalistickej identifikácie plynie, že na povrchu jedného papiera bola zviditeľnená a zaistená daktyloskopická stopa, ktorá bola pri porovnávaní identifikovaná ako odtlačok palca ľavej ruky obžalovaného E. X..

Navyše, okrem tejto daktyloskopickéj stopy nájdennej vo vnútri taštičky, ktorú zanechal páchatel' na mieste činu, boli zaistené aj stopy DNA na povrchu taštičky, kde DNA profil biologického materiálu zo zipsu taštičky bol zhodný s DNA profilom poškodenej, DNA profil zistený z biologického materiálu z vonkajšej strany tašky, z ramienka a z rukoväte tašky je zmiešanou biologickou stopou zhodnou s DNA profilom obžalovaného a poškodenej. Z biologického materiálu odobratého z troch rôznych miest čiernej taštičky

bola teda zistená zhoda DNA profilu s DNA profilom vzorky odobratej obžalovanému E. X.. Na hlavnom pojednávaní boli vypočutí v postavení znalcov pracovníci KEÚ, ktorí uviedli, že ich úlohou nie je vyjadriť sa k času vzniku stôp, na ktorých zachovanie majú vplyv rôzne fyzikálne, chemické faktory, vplyvy prostredia a ľudský faktor, človek, ktorý vylučuje biologický materiál. V prípade zaistených DNA stôp bola vysoká kvalita aj kvantita týchto stôp.

Je pravdou, že pri rekognícii, ktorá bola vykonaná po takmer 8 mesiacoch od skutku, poškodená obžalovaná na predloženej fotografii neopoznala, zároveň však tvrdila, že na troch z predložených fotografií sú pri rekognícii prítomní príslušníci policajného zboru, aj keď na týchto fotografiách boli iné osoby, ďalej poškodená uviedla, že ona nechce, aby niekto bol kvôli jej výpovedi potrestaný.

Krajský súd po preskúmaní celého vyšetrovacieho spisu, ako aj súdneho spisu, sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na tieto odkazuje. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu, je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom nedošlo k žiadnym takým procesným chybám, ktoré by mohli mať zásadný vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Nepriame dôkazy, a to daktyloskopickú stopu zaistenú z papiera, ktorý sa nachádzal vo vnútri taštičky, ktorú dal páchatel' poškodenej, ako aj tri biologické stopy zaistené z vonkajšej strany taštičky, z ktorých bola izolovaná DNA obžalovaného, sú usvedčujúcimi dôkazmi, ktoré nie je možné vnímať izolovane, ale aj v kontexte výpovede obžalovaného, ktorý v prípravnom konaní tvrdil, že tieto stopy vznikli pri strate či krádeži kapsičky na kúpalisku v Rimavskej Sobote, neskôr že tieto vznikli pri predaji taštičiek pred 5 - 6 rokmi. Takéto vysvetlenie obžalovaného je nelogické, keď jednak prípadnú krádež taštičky s mobilom obžalovaný nenahlásil na políciu, a keď na hlavnom pojednávaní s časovým odstupom takmer 3 rokov si obžalovaný spomenul na to, že podobné taštičky v dávnej minulosti predával. Takéto vysvetlenie považoval aj krajský súd za nevierohodné, vykonané zo strany obžalovaného v snahe zbaviť sa trestnej zodpovednosti. Navyše, v prípade DNA stôp išlo o kvalitné stopy, ktoré neboli ovplyvnené chemickými ani fyzikálnymi vplyvmi, patrili pritom poškodenej a obžalovanému. Nemožno pritom prehliadať aj celkom zhodný modus operandi obžalovaného so skutkami, pre ktoré bol obžalovaný v minulosti odsúdený vo veci Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/107/2012, ako aj v troch prípadoch vo veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 29T/11/2012, kde od seniorov pod zámienkami dopravných nehôd vylákal vyššie sumy peňazí a zneužil ich dôverčivosť.

Správne poukázal prvostupňový súd aj na znalecký posudok znalkyne z odboru psychiatria, ktorá u obžalovaného nezistila ani duševnú chorobu, ani duševnú poruchu. Rovnako tak správne poukázal súd prvého stupňa aj na to, že pokiaľ obhajoba namietala, že obžalovaný sa stíhaného skutku nemohol dopustiť, kvôli zlému zdravotnému stavu, keď absolvoval dňa 27.05.2015 operáciu platničky v driekovej oblasti, pokiaľ okresný súd obranu obžalovaného vyvrátil tým, že obžalovaný sa už dňa 17.07.2015 dopustil priestupku na úseku dopravy ako vodič motorového vozidla, teda ani nie 6 týždňov po operácii bol obžalovaný schopný viesť motorové vozidlo. Rozsudkom súdu v Kielcach v Poľskej republike bol navyše uznaný vinným pre trestný čin podvodu, ktorého sa dopustil dňa 10.07.2015, preto neobstojí obrana obžalovaného, že nemohol cestovať na väčšie vzdialenosti, keď ku skutku vo Vranove nad Topľou došlo po roku a pol po operácii. Rovnako tak neobstojí ani obrana v tom smere, že obžalovaný mal hovoriť s prízvukom, keď zo zvukového záznamu z hlavného pojednávania plynie, že obžalovaný na tomto vypovedal spisovnou slovenčinou vrátane slovenského prízvuku, teda nie zemplínskym či iným nárečím používaným v tomto regióne. Vychádzajúc z takto vykonaného dokazovania, nemal ani krajský súd dôvod poškodenej neveriť. Táto vypovedala v deň skutku po tom, ako jej zavolať syn, logické a zrozumiteľné je aj vysvetlenie, že táto mala strach a do synovho telefonátu nič nepodnikla, tvár páchatela po 8 mesiacoch od skutku neopoznala.

Prvostupňový súd teda skutkový stav, aj podľa názoru krajského súdu, ustálil správne, krajský súd sa stotožnil aj so záverom prvostupňového súdu, pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku rozsudku, pokiaľ kvalifikoval konanie obžalovaného ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zákona účinného do 31.07.2019, keďže obžalovaný si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a taký čin spáchal na veci, ktorú mal iný pri sebe a týmto činom spôsobil väčšiu škodu. Rovnako sa krajský súd stotožnil s kvalifikáciou skutku ako prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1 Tr. zákona, keďže obžalovaný neoprávnene vnikol do obydlia iného, keď obžalovaný bez dovolenia poškodenej vstúpil do domu s cieľom zistiť, kde táto má odložené úspory a vziať jej ich. Nestotožnil sa však krajský súd s kvalifikáciou skutku aj ako zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 písm. a) Tr. zákona, teda že obžalovaný čin spáchal voči chránenej osobe, keď v súlade s ustanovením § 139 ods.

2 Tr. zákona možno spáchanie činu na osobe vyššieho veku považovať za okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby pri úmyselnom trestnom čine, zároveň sa vyžaduje, aby páchateľ vedel, že poškodený je osobou vyššieho veku, čo v tomto prípade krajský súd nespochybňuje, že obžalovaný vedel, že poškodená je osobou vyššieho veku, ale podstatné je, aby túto okolnosť páchateľ subjektívne spájal s menším odporom poškodeného alebo ľahším uvedením do omylu. Takáto okolnosť, teda, že obžalovaný spáchal trestný čin v súvislosti s vekom poškodenej, pretože očakával jej dôverčivosť kvôli veku, ľahšiu prevahu, menší odpor a podobne, je potrebné uviesť v skutkovej vete rozsudku či obžaloby prokurátora. Z formulácie skutkovej vety, tak obžaloby okresného prokurátora, ani z formulácie skutkovej vety napadnutého rozsudku, však nijako nevyplýva, žeby spáchanie trestného činu porušovania domovej slobody bolo z hľadiska obžalovaného subjektívne ovplyvnené súvislosťou s vekom poškodenej (pozri primerane stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR 8/2014). Pre absenciu odvolania v neprospech obžalovaného zo strany prokurátora potom nebolo možné v odvolacom konaní skutkovú vetu upraviť v neprospech obžalovaného. Na základe uvedeného potom krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a obžalovaného uznal vinným zo skutku tak, ako ho ustálil súd prvého stupňa, a keďže skutková veta neobsahovala súvislosť medzi vekom poškodenej a okolnosťou, že obžalovaný vek poškodenej subjektívne spájal s menším odporom poškodenej alebo slabšou odvetou, umocnením účinku, ľahším presvedčením v dôsledku dôverčivosti a podobne, právne kvalifikoval konanie obžalovaného len ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1 Tr. zákona.

Následne krajský súd ukladal úhrnný trest odňatia slobody podľa trestnej sadzby najprísnejšie trestnej v tomto prípade podľa § 212 ods. 3 Tr. zákona, ktorý umožňoval jeho páchateľovi uložiť trest odňatia slobody od 6 mesiacov do 3 rokov. Obžalovanému prirážovala skutočnosť, že spáchal viac trestných činov. Aj keď v minulosti nebol vo výkone trestu, v odpise registra trestov má sedem záznamov, ktoré sú zahladené, nebolo možné mu trest odňatia slobody podmienene odložiť, pretože v minulosti mu bol podmienený trest odňatia slobody uložený sedemkrát, pričom toto obžalovaného neodradilo od páchania trestnej činnosti. Pre výkon trestu súd obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Keďže medzičasom poškodená zomrela, bolo potrebné rozhodovať o nároku na náhradu škody vo vzťahu k dedičom poškodenej a týchto s nárokom na náhradu škody odkázať na civilný proces.

Krajský súd pritom zohľadňoval účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods.1 Tr. zákona, podľa ktorého má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchateľom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne iných odradí od páchania trestných činov; pričom trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchateľa spoločnosťou, s poukazom na zásady ukladania trestu vyplývajúce z ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zákona, teda pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchateľa, jeho pomery a možnosť jeho nápravy ako aj na okolnosti prípadu. Uloženie trestu v hornej polovici trestnej sadzby je, podľa názoru krajského súdu, nutné vzhľadom na závažnosť trestného činu, ktorého sa obžalovaný dopustil.

S poukazom na vyššie uvedené, bolo teda potrebné napadnutý rozsudok postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. poriadku v celom rozsahu zrušiť a podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku zmeniť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný